

Pamatnostādnes

Pamatnostādnes 06/2022 par izlīgumu praktisku īstenošanu

Versija 2.0

Pieņemtas 2022. gada 12. maijā

Versiju vēsture

Versija 2.0	2022. gada 12. maijs	Pamatnostādņu 06/2022 pieņemšana Salīdzinot ar versiju 1.0, publicēšanas nolūkiem veikti tikai nelieli redakcionāli pielāgojumi.
Versija 1.0	2021. gada 18. novembris	Iekšējā EDAK dokumenta 06/2021 pieņemšana EDAK locekļi nolēma apspriest dokumenta publicēšanu pēc sešiem mēnešiem, ļaujot EDAK locekļiem šajā laikā gūt praktisku pieredzi.

Satura rādītājs

1	DARBĪBAS JOMA UN MĒRĶIS.....	4
2	TERMINA “IZLĪGUMS” DEFINĪCIJA	5
2.1	Vispārīgais konteksts	5
2.2	VDAR konteksts	6
2.3	Izlīguma mērķis kopumā.....	8
3	VISPĀRĪGA JURIDISKĀ ANALĪZE	9
3.1	Pilnvaras panākt izlīgumu kā viena no uzraudzības iestādēm piešķirtajām pilnvarām.....	9
3.2	Izlīguma procedūra vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā	9
3.2.1	Sūdzības saņēmēja AUI panākusi izlīgumu sākotnējās pārbaudes posmā	10
3.2.2	VUI mēģinājums panākt izlīgumu	10
3.2.3	Lietas saskaņā ar 56. panta 2. punktu	14
4	JURIDISKĀS SEKAS UN PRAKTISKI IETEIKUMI	15
4.1	Labas pārvaldības principa piemērošana izlīguma procedūrā vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā	15
4.2	Sadarbības procedūra pēc VUI panāktā izlīguma	16
4.3	Izlīgums 56. panta 2. punkta gadījumos.....	17
1.	pielikums. ATTIECĪGĀS DARBĪBAS, IZSKATOT LIETU IZLĪGUMA PROCEDŪRĀ	18
2.	pielikums. VALSTIS, KURĀS SASKAŅĀ AR VALSTS TIESĪBU AKTIEM NAV IESPĒJAMI IZLĪGUMI	21

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 70. panta 1. punkta e) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk — "VDAR"),
ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 154/2018 (2018. gada 6. jūlijs)¹,

ņemot vērā Reglamenta 12. un 22. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠĪS PAMATNOSTĀDNES.

1 DARBĪBAS JOMA UN MĒRĶIS

1. Prakse ir parādījusi, ka daudzas uzraudzības iestādes (turpmāk — "UI"), izskatot sūdzības, piemēro izlīguma instrumentu. Acīm redzami pastāv dažādi izlīgumu varianti, un tāpēc UI tos skata dažādi atšķirīgo valsts tiesību aktu dēļ. VDAR termins "izlīgums" lietots tikai 131. apsvērumā, atsaucoties uz vietējo gadījumu izskatīšanu saskaņā ar VDAR 56. panta 2. punktu, taču tas nepārprotami neliedz risināt šādus vietējos gadījumus. Tā rezultātā nepilnības izlīgumu regulējumā attiecībā uz gadījumiem, kas nav vietējie, tiek novērstas dažādos veidos — dažas ar dalībvalstu tiesību aktiem, citas ar interpretācijas palīdzību. Ņemot vērā šīs atšķirīgās interpretācijas un atšķirīgos valstu tiesību aktus, kas reglamentē sūdzību izskatīšanu un izlīgumu (ja tādi vispār pastāv), izlīguma instrumenta praktiskā īstenošana dalībvalstīs ievērojami atšķiras.
2. UI pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar īpašām prasībām to dalībvalsts procesuālajos tiesību aktos. Tas attiecas arī uz lietu izskatīšanu. Tomēr valsts procesuālajiem tiesību aktiem ir jāatbilst līdzvērtības un efektivitātes principiem, un tādējādi tie nedrīkst padarīt ES tiesību aktos (t. i., VDAR) piešķirto tiesību īstenošanu pārmērīgi sarežģītu vai praktiski neiespējamu. Tāpēc ar šo pamatnostādņu palīdzību EDAK mērķis ir sniegt paraugpraksi VDAR konsekventai piemērošanai valstu un ES līmenī, ciktāl tas ir atbilstoši izlīguma instrumenta piemērošanai, ņemot vērā dažādos valstu procesuālos tiesību aktus, ciktāl šāds instruments ir tieši ieviests — vienas pieturas aģentūras mehānisma procedūra saskaņā ar VDAR un tehniskā vide (IMI).
3. UI izskatītās lietas var būt arī citas izcelsmes, nevis sūdzības, piemēram, lietas, kuru pamatā ir plašsaziņas līdzekļu ziņojumi vai *ex officio* izmeklēšana. Tomēr šajās pamatnostādnēs tiks aplūkota izlīguma praktiska īstenošana tikai lietās, kuru pamatā ir datu subjekta sūdzība, jo izlīguma iespēja paredz strīda esamību starp divām vienībām, šajā gadījumā sūdzību, ko iesniedz datu subjekts pret datu pārzini (sk. arī tālāk 2.1. punktu). Turklāt šādas sūdzības var iedalīt i) valstu lietās, kurām nav pārrobežu rakstura, ii) lietās, kad tiek piemērots vienas pieturas aģentūras mehānisms, jo lietai ir pārrobežu

¹ Atsauces uz "dalībvalstīm" šajās pamatnostādnēs jāsaprot kā atsauces uz "EEZ dalībvalstīm".

raksturs, un iii) pārrobežu lietās, kas tiek izskatītas vietējā līmenī saskaņā ar VDAR 56. panta 2. punktu. Atkal, lai gan prakse liecina, ka izlīgumus var piemērot visās situācijās, šajās pamatnostādnēs galvenokārt tiks aplūkotas tās sūdzības, kurām ir pārrobežu raksturs.

2 TERMINA “IZLĪGUMS” DEFINĪCIJA

2.1 Vispārīgais konteksts

4. VDAR nav definēta termina “(draudzīgs) izlīgums” nozīme un vienīgā atsauce uz šo terminu ir 131. apsvērumā.² Visbūtiskākās termina “izlīgums” nozīmes ir ‘vienošanās’ un ‘oficiāls nolīgums, kas paredzēts strīda vai konflikta atrisināšanai’. *Oxford English Dictionary* īpašības vārds “draudzīgs” (a. “amicable”) ir skaidrots kā ‘tāds, ko raksturo draudzīgums un nesaskaņu neesamība’.
5. Veids, kā izlīgumi vispārīgāk tiek definēti jurisprudencē un citos starptautiskajos dokumentos, sniedz dažus sākotnējos norādījumus izlīguma definīcijai. Piemēram, Starptautiskajā Tirdzniecības palātā (STP) ir virkne strīdu izšķiršanas procedūru, kuras var uzskatīt par “izlīgumu”.³ Šķiet, ka STP galvenā izlīguma procedūra ir mediācija, ko raksturo kā “elastīgu un abpusējā piekrišanā balstītu paņēmienu, kurā neitrāls mehānisms palīdz pusēm panākt strīdu izšķiršanu sarunu ceļā”. Saskaņā ar STP sniegto informāciju šādi izlīgumi, kas panākti ar mediācijas palīdzību, ir līgumiski saistoši un plaši izpildāmi. Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) izmanto izlīgumus kā “savstarpēji saskaņotus risinājumus”, kas ir “sarunu ceļā panākts risinājums” starp iesaistītajām pusēm, kas ļauj ātri un īpaši pielāgoti atrisināt strīdu.⁴ Turklāt Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (EUIPO) atsaucas uz izlīgumu kā “ārpustiesas procedūru, kā rezultātā tiek panākts risinājums, par ko puses vienojas (..) ar mediācijas palīdzību”.⁵ Eiropas Patērētāju centrs (ECC) arī atsaucas uz izlīgumiem⁶ kā “strīda alternatīvas izšķiršanas procedūrām”, kā noteikts Direktīvā par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu⁷, kā

² 131. apsvēruma: “¹Ja citai uzraudzības iestādei būtu jārikojas kā vadošajai uzraudzības iestādei attiecībā uz pārziņa vai apstrādātāja apstrādes darbībām, bet konkrētais sūdzības priekšmets vai iespējamais pārkāpums attiecas tikai uz pārziņa vai apstrādātāja apstrādes darbībām tajā dalībvalstī, kurā ir iesniegta sūdzība vai atklāts iespējamais pārkāpums, un lieta būtiski neietekmē vai paredzams, ka būtiski neietekmēs datu subjektus citās dalībvalstīs, uzraudzības iestādei, kas saņem sūdzību vai atklāj vai kas citādi tiek informēta par situāciju, kurā, iespējams, ir pārkāpti šīs regulas noteikumi, būtu jācenšas panākt izlīgumu ar pārziņi un, ja tas neizdodas, izmantot visas savas pilnvaras. ²Tam būtu jāietver: konkrēta apstrāde, kas veikta uzraudzības iestādes dalībvalsts teritorijā vai attiecībā uz datu subjektiem minētās dalībvalsts teritorijā; apstrāde, kas veikta saistībā ar tādu preču vai pakalpojumu piedāvājumu, kas paredzēts tieši datu subjektiem uzraudzības iestādes dalībvalsts teritorijā; vai apstrāde, kas jāvērtē, ņemot vērā dalībvalsts tiesību aktos paredzētus attiecīgus juridiskus pienākumus.”

³ <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/mediation/icc-international-centre-for-adr/>.

⁴ Wolfgang Alschner, “Izlīgumi PTO strīdos. Divpusēji risinājumi multilaterālā sistēmā (*Amicable Settlements of WTO Disputes: Bilateral Solutions in a Multilateral System*)”, *World Trade Review*, 13(1). sējums, 2014., 65.–102. lpp.

⁵ EUIPO Apelācijas padomes prezidija 2013. gada 5. jūlija Lēmums Nr. 2013-3 par izlīgumu strīdos (“Lēmums par mediāciju”), <https://euipo.europa.eu/ohimportal/en/mediation#>.

⁶ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/informal-dispute-resolution/index_lv.htm

⁷ Direktīva 2013/11/ES par patērētāju strīdu alternatīvu izšķiršanu un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 2006/2004 un Direktīvu 2009/22/EK

procedūrām, kuras “veic neitrālas ārpustiesas struktūras, piemēram, samierinātāji, vidutāji, arbitri, tiesībsargs un sūdzību izskatīšanas padomes”⁸ un kurās “patērētāji un uzņēmumi mēģina kopīgi atrisināt strīdu (..), uzklusot abas puses, izpētot juridiskos apstākļus, apspriežot iespējamus risinājumus un visbeidzot sniedzot priekšlikumu šķīrējtiesai”.⁹

6. Kopumā šķiet, ka izlīgumi parasti attiecas uz strīdu alternatīvu izšķiršanu, izmantojot procedūru, kuras rezultātā lieta tiek atrisināta mierīgā ceļā. Tā kā iznākums ir pušu izlīgums, pašā procedūrā ievēro pieeju, kas paredz vienošanos mierīgā ceļā. Procedūras var būt dažādas, sākot no pušu sarunām līdz formālai mediācijai un pat vadītas samierināšanas praksei.

2.2 VDAR konteksts

7. Saistībā ar datu aizsardzības iestāžu veikto sūdzību izskatīšanu lielākā daļa dalībvalstu izlīgumus uzskata par “strīdu alternatīvas izšķiršanas” procedūru. Vairumā gadījumu izlīgums tiek izmantots, ja UI tiek iesniegta sūdzība par iespējamu VDAR pārkāpumu, jo īpaši attiecībā uz datu subjektu tiesībām, lai atrisinātu lietu par labu datu subjektiem. Šādos gadījumos izlīgums ir jāpanāk starp pārzini un datu subjektu tās UI uzraudzībā, kura vada notikumu gaitu. Tādējādi UI darbojas kā sava veida procesa virzītājs ar mērķi izskatīt sūdzības. UI atšķirībā no faktiskā “mediatora” aktīvi piedalās procedūrā, jo tai joprojām ir jāpilda tās UI pienākumi, un tāpēc tai ir jāizskata sūdzība, atbilstošā apjomā jāizpēta sūdzības priekšmets ar tā specifiku un jāinformē datu subjekts par sūdzības izskatīšanas gaitu vai iznākumu.
8. Ņemot vērā, ka VDAR ir relatīvi maz informācijas attiecībā uz izlīgumiem, tas, kuru strīdu alternatīvas izšķiršanas procedūru izmantot un kuras prasības un nosacījumi regulēs šo procedūru, lielā mērā būs atkarīgs no katras konkrētās dalībvalsts tiesību aktiem un politikas. Pastāvīgās prakses analīze liecina, ka attiecībā uz izlīgumiem lielākajā daļā valstu tiesību sistēmu ietilpst saņēmēja UI, pārzinis (vai apstrādātājs) un datu subjekts, kā arī, ja nepieciešams, vadošā uzraudzības iestāde (VUI).
9. Jāņem vērā, ka dažās dalībvalstīs datu subjekts nav puse administratīvajā procesā pret pārzini. Šādās dalībvalstīs UI, iespējams, izmanto šajās pamatnostādnēs aprakstītajam līdzīgu strīdu izšķiršanas procedūru un izbeidz lietu, ja uzskata, ka pārzinis ir izpildījis prasības, pat neuzklausot datu subjektu. Tomēr šādas izšķiršanas procedūras šajās pamatnostādnēs netiks aplūkotas.
10. Izlīgumi pamatā tiek uzskatīti par iespējamiem jebkurā procedūras posmā, lai gan dažas UI norāda, ka tie ir iespējami tikai lietas izskatīšanas sākumposmā, pirms tiek uzsāktas jebkādas citas darbības. Dažās dalībvalstīs izlīgumi ir piemērojami tikai vietējiem gadījumiem, jo VDAR šis termins ir izmantots tikai 131. apsvērumā, kur attiecīgi ir aprakstīta attiecīgās uzraudzības iestādes (AUI) pieeja vietējiem gadījumiem. Tomēr vairums UI nosaka, ka izlīguma instruments ir pieļaujams jebkurā lietā neatkarīgi

⁸ https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/consumers-dispute-resolution/out-of-court-procedures/index_lv.htm

⁹ Piemēram, pielīdzināma tīmekļa vietne Vācijā: <https://www.evz.de/einkaufen-internet/odr-adr/beratung-schlichtung.html>.

no tās pārrobežu vai citādi vietēja rakstura.

11. Attiecībā uz 131. apsvērumu šādu nolīgumu darbības joma ir attiecināma tikai uz gadījumiem, kad AUI, kas saņem sūdzību, konstatē, ka konkrētais priekšmets vai iespējamais pārkāpums attiecas tikai uz pārziņa vai apstrādātāja veiktajām apstrādes darbībām dalībvalstī, kurā sūdzība ir iesniegta, vai (paredzams, ka) būtiski neietekmē datu subjektus citās dalībvalstīs. Izvēlei attiecībā uz to, vai panākt izlīgumu, būtu jāietver, kā norādīts apsvērumā, i) konkrēta apstrāde, kas veikta dalībvalsts teritorijā vai attiecībā uz datu subjektiem minētās dalībvalsts teritorijā, ii) apstrāde, kas veikta saistībā ar tādu preču vai pakalpojumu piedāvājumu, kas paredzēts tieši datu subjektiem dalībvalsts teritorijā, vai iii) apstrāde, kas jāvērtē, ņemot vērā dalībvalsts tiesību aktos paredzētus attiecīgus juridiskus pienākumus. No otras puses, tiesību aktos, kas nepārprotami pieļauj izlīgumu, var būt iekļautas papildu prasības.
12. Principā izvēle izmantot izlīgumu ir atkarīga no dalībvalsts tiesību aktiem un/vai iesaistītās UI rīcības brīvības. Attiecībā uz kritērijiem, pamatojoties uz kuriem lietas var uzskatīt par piemērotām izlīgumam, jānorāda, ka šādi kritēriji, no vienas puses, var ietvert veidu, kādā UI ir tikusi informēta par lietu. Tāpēc izlīguma procedūru var uzskatīt par piemērojamu tikai gadījumos, kad ir iesniegta sūdzība.
13. Izlīgumi kopumā būtu jāuzskata par iespējamiem tikai gadījumos, kas attiecas uz datu subjektu tiesībām, kuras noteiktas VDAR 12. pantā un turpmākajos pantos, ņemot vērā, ka tikai tad datu subjekts ir tiesīgs rīkoties ar savām kā izlīguma puses tiesībām. Tomēr, pienācīgi ņemot vērā atsevišķu dalībvalstu tiesību aktus, šāds lēmums ir atkarīgs no UI, jo tai ir jāizvērtē plašāki atsevišķās lietas apstākļi.
14. No otras puses, noteicošie var būt lietas faktiskie apstākļi. Šādus īpašus apstākļus, kādos tiek noteikts, vai iespējams izmantot izlīgumu, var regulēt valsts noteikumi, savukārt VDAR par šo jautājumu nav informācijas (izņemot 131. apsvērumu). Praksē, pieņemot lēmumu uzsākt izlīguma procedūru, UI var vadīties pēc šādiem vispārīgiem kritērijiem: pastāv iespēja, ka lieta vispār tiks atrisināta mierīgi; skarts tikai ierobežots skaits datu subjektu un tas, vai ir redzama sistēmiska kļūme;¹⁰ datu aizsardzības pārkāpums ir gadījuma rakstura vai nejaušs (nolaidības izpratnē); lieta ir saistīta ar ierobežota daudzuma personas datu apstrādi; pārkāpuma sekas to ilguma un būtības ziņā nav nopietnas (proti, nav smagu seku vai brīvību un tiesību pārkāpuma). Turklāt turpmāku pārkāpumu iespējamība nākotnē var būt noteicošais faktors. Papildus tam izšķiroša var būt UI izpildes pasākumu plašāka sabiedriska nozīme un sabiedrības intereses, arī ņemot vērā visas identificētās jomas, kurām jāpievērš īpaša uzmanība, kā arī to, cik lielā mērā UI spēj īstenot iedarbīgus un efektīvus pasākumus.

1. piemērs.

Pārziņis vai apstrādātājs personas datu aizsardzības pārkāpuma gadījumā piekrīt sniegt jebkādu uzraudzības iestādes pieprasīto informāciju, lai atbildētu uz sūdzību, piemēram, skaidrus pierādījumus,

¹⁰ Sk. tālāk 2. piemēru par šo kritēriju.

ka ir ievērojis VDAR 33. un 34. pantu. Iemesls, kāpēc pieprasījums netika izpildīts uzreiz (saskaņā ar VDAR 12. pantu), bija neatbilstība iekšējās saziņas procesā.

15. Neraugoties uz to, ir svarīgi atzīmēt, ka jebkurai UI ir tiesības turpināt izmeklēt šo jautājumu pat pēc tam, kad ir panākts izlīgums, izmantojot atšķirīgu vai arī citu procedūru pēc paša vēlēšanās. Iestāde var turpināt procedūru *ex officio*, ja tā, piemēram, uzskata, ka ir jāpiemēro naudas sods, vai tiek saņemtas citas līdzīgas sūdzības par to pašu pārzini, kas liek secināt, ka pārzinis nav izpildījis savu apņemšanos novērst datu aizsardzības pārkāpumu(-us), vai ja sūdzībā un/vai izmeklēšanā tiek konstatēti citi, iespējams, sistēmiski pārkāpumi, kuriem var būt plašākas sekas vai ietekme uz citiem datu subjektiem. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad izlīgums skar tikai sūdzības daļas, savukārt citi lietas jautājumi vai lietas papildjautājumi tiek risināti citā veidā. Turklāt izlīgums neliedz datu subjektam atgriezties pie UI, ja (vēlāk) izrādās, ka datu pārzinis nav izpildījis to lēmumu saskaņā ar vienošanos. Par šiem apstākļiem skaidrā un pārredzamā veidā jāinformē pārzinis un sūdzības iesniedzējs, pirms tiek panākts izlīgums.

2. piemērs.

Datu subjekts iesniedz sūdzību, ka pārzinis lūdz uzrādīt pasi kā identifikācijas līdzekli, lai dzēstu datu subjekta kontu pārziņa platformā. UI uzskata, ka attiecīgajai sūdzībai izlīguma procedūra ir piemērota, jo datu subjekta sūdzība var tikt apmierināta, ja lūgums iesniegt pasi tiek anulēts un konts tiek dzēsts. Tomēr UI pēc pašas vēlēšanās sāk izmeklēšanu par pārziņa politiku attiecībā uz datu apstrādi platformas kontiem, lai nodrošinātu, ka pārzinis saskaņo savas politikas ar VDAR noteikumiem.

2.3 Izlīguma mērķis kopumā

16. Papildus datu subjektu apmierinoša iznākuma sasniegšanai izlīgumi ir instrumenti, lai panāktu pārziņa atbilstību VDAR. Ja sūdzība tiek iesniegta tāpēc, ka pārzinis nav izpildījis datu subjekta tiesības saskaņā ar VDAR 12.–22. pantu, datu subjekta tiesību izpildi var paātrināt, pusēm vienojoties par izlīgumu. Atskaites punktam, pēc kura tiek vērtēts sūdzības sekmīgs atrisinājums, izmantojot izlīgumu, jāietver divi elementi: no vienas puses, datu subjektu apmierinošs risinājums, kas konkrētajā gadījumā panākts saistībā ar konkrētajiem sūdzībā ietvertajiem jautājumiem, un, no otras puses, attiecīgā gadījumā un ja to pieprasa valsts tiesību akti, pierādījumi, ko pārzinis sniedzis UI, apliecinot, ka ir izpildījis datu subjekta prasības un ievērojis piemērojamās datu aizsardzības prasības. Tomēr UI praksē un ņemot vērā lietas apstākļus un sadarbību ar citām lietā iesaistītajām UI, būtu jānosaka, vai ar izlīgumu pietiek, lai panāktu pilnīgu atbilstību VDAR, ņemot vērā juridiskos jautājumus, kas saistīti ar konkrēto sūdzību pret konkrēto pārzini vai izriet no tās.
17. Tādējādi izlīgumi būtu jāsaprot plaši kā viena no UI iespējām, atbildot uz datu subjektu sūdzībām un nodrošinot datu subjektu tiesību aizsardzību. Vienlaikus jāatzīst, ka izlīgumi var nebūt piemērots risinājums visos gadījumos. Lai gan pašām UI ir jānosaka, vai konkrētajā lietā ir iespējams panākt izlīgumu, šāds novērtējums jāveic, pamatojoties uz strukturētiem, vienotiem, pārredzamiem un izskaidrojamiem kritērijiem, piemēram, tiem, kas minēti 12. punktā un turpmākajos punktos, un ņemot vērā valsts tiesību aktu noteikumus, ja tādi ir.

18. UI korektīvās pilnvaras ir ārkārtīgi svarīgas, lai nodrošinātu un uzturētu augsta līmeņa aizsardzību, ko VDAR tiecas nodrošināt visiem datu subjektiem, kuri bieži ir sarežģītā vai pat atkarīgā situācijā attiecībā pret pārzini. Strīda atrisināšana, izmantojot izlīguma procedūru ar UI, kas šo procesu vada un ir pielīdzināma koordinatoram, var būt iespēja novērst un izlīdzināt šādu nelīdzsvarotību un rast risinājumu, kas ir pieņemams ikvienai pusei, jo īpaši datu subjektam attiecībā uz viņa tiesību īstenošanu.

3 VISPĀRĪGA JURIDISKĀ ANALĪZE

3.1 Pilnvaras panākt izlīgumu kā viena no uzraudzības iestādēm piešķirtajām pilnvarām

19. Izlīguma procedūras juridiskais pamats ir pienākumos, kas VDAR tieši uzticēti uzraudzības iestādēm (VDAR 57. panta 1. punkta a) un f) apakšpunkts), un papildus pilnvarās, kas UI piešķirtas ar valsts tiesību aktiem saskaņā ar VDAR 58. panta 6. punktu, ja tādi ir.
20. Pirmajā gadījumā vispārīgi piemēro VDAR 57. panta 1. punkta a) un f) apakšpunktu, nodrošinot stabilu pamatu UI izmantot visus iespējamus veidus sūdzības izskatīšanai (sk. 57. panta 1. punkta f) apakšpunktu) un regulas piemērošanas īstenošanai (sk. 57. panta 1. punkta a) apakšpunktu) pēc vajadzības. 57. panta 1. punkta f) apakšpunkts, lasot to kopā ar 77. un 78. pantu, nozīmē individuālas tiesības uz katras sūdzības (ja tā ir pieņemama) izskatīšanu un izmeklēšanu, ciktāl tas nepieciešams, lai panāktu šīs sūdzības būtībai un apstākļiem atbilstošu iznākumu. Tomēr katras kompetentās uzraudzības iestādes ziņā ir izlemt, ciktāl sūdzība ir jāizmeklē. Rezultāts varētu būt, piemēram, ka sūdzībā iesaistītās puses ar UI iesaisti ir panākušas mierīgu lietas risinājumu.
21. Otrajā scenārijā dalībvalstis saskaņā ar VDAR 58. panta 6. punktu var piešķirt UI papildu pilnvaras. Operatīvo lietu izskatīšanas jautājumu specifika, lai UI (tostarp VUI) vienotos par izlīgumu, ir aplūkota šajos valsts noteikumos.

3.2 Izlīguma procedūra vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā

22. Lai novērtētu izlīguma nozīmi vienas pieturas aģentūras procedūras kontekstā, vispirms var atsaukties uz šādas procedūras pamatojumu, kā noteikts VDAR 60. panta 1. punktā. Kā paskaidrots EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu¹¹, “60. panta 1. punktā ir noteikti pamatprincipi un vispārējie principi, kas attiecas uz visu sadarbību starp UI. Saskaņā ar šā panta formulējumu sadarbības procedūras galvenie jēdzieni ir “nolūkā panākt konsensu” un pienākums — “apmainās ar visu būtisko [attiecīgo] informāciju”. Turklāt “(..) šie pienākumi ir jāievēro VUI un visām citām AUI (savstarpēji pienākumi).”

¹¹ 37. un 38. punkts EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

3.2.1 Sūdzības saņēmēja AUI panākusi izlīgumu sākotnējās pārbaudes posmā

23. EDAK vērš uzmanību uz to, ka, lai gan izlīgums ir minēts tikai 131. apsvēruma kontekstā, izlīguma panākšana var būt arī laba prakse, ja UI izskata lietu, kas neatbilst VDAR 56. panta 2. punkta nosacījumiem, atkarībā no valsts procesuālajiem tiesību aktiem.
24. 131. apsvērums kā tāds neliedz AUI, kas saņem sūdzību, mēģināt sākotnējās pārbaudes ietvaros panākt šādu izlīgumu, kā arī konstatēt šīs sūdzības “pilnībā” pārrobežu raksturu. Tomēr konkrētā pieeja var būt atkarīga no tā, vai pārzinim ir vai nav uzņēmējdarbības vieta saņēmējas UI teritorijā. Kā jau paskaidrots 2. iedaļā, izlīguma neatņemama iezīme ir iesaistīto pušu, īpaši sūdzības iesniedzēja, abpusēji apmierinoša risinājuma panākšana. Ja tas tā ir un AUI šādu apmierinošu risinājumu var pamatot jau iepriekš, sūdzības sākotnējās pārbaudes posmā pēc tam, kad, piemēram, pārzinis izpildījis datu subjekta tiesību pieprasījumu veidā, kas ir pieņemams gan datu subjektam, gan saņēmējai UI, saņēmējai UI vairs nav jāinformē VUI par lietu, izmantojot 56. pantā paredzēto *IMI* paziņojumu, jo sūdzības priekšmeta vairs nav. Attiecīgi nav jāuzsāk vienas pieturas aģentūras procedūra, augšupielādējot lietu *IMI*.
25. Saskaņā ar 125. apsvērumu VUI parasti ir kompetenta pieņemt jebkuru juridiski saistošu lēmumu par attiecīgo pārzini vai apstrādātāju vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā. Turklāt saskaņā ar VDAR 56. panta 6. punktu VUI ir pārzina/apstrādātāja “vienīgais partneris” saistībā ar veikto pārrobežu apstrādi. Tāpēc saņēmējai UI par lietu un rezultātu jāinformē VUI piemērotā laikā, piemēram, reizi ceturksnī (t. i.: ar brīvprātīgas savstarpējās palīdzības starpniecību), atbilstīgi sadarbības prasībai, kas ir raksturīga visam vienas pieturas aģentūras mehānismam, lai VUI varētu veikt jebkādas darbības, ko tā uzskata par nepieciešamām attiecībā uz konkrēto pārzini.
26. Tas nozīmē, ka VUI ir jābūt informētai par sekmīgiem izlīgumiem, ko AUI panākusi šādā sākotnējā posmā, arī apkopotā formātā. Konkrētāki norādījumi šajā sakarā ir sniegti tālāk 4. iedaļā (“Ieteikumi”).
27. Lieki piebilst, ka ir gadījumi, kad AUI panāktais izlīgums ar pārzini/apstrādātāju var būt tikai daļējs, t. i., netiek apmierināti visi pieprasījumi, tāpēc VUI iesaiste kļūst obligāta, lai nodrošinātu visus VDAR paredzētos tiesiskās aizsardzības līdzekļus datu subjektam.
28. JURIDISKĀS SEKAS: Sasniedzot izlīgumu, ko AUI ir pilnvarota panākt sākotnējās pārbaudes ietvaros saistībā ar saņemto sūdzību, ja tas pilnībā apmierina iesaistītās puses, 60. pantā paredzētās procedūras uzsākšana var būt nevajadzīga. Pretējā gadījumā un saskaņā ar principu par tiesībām uz labu pārvaldību, kā noteikts ES Pamattiesību hartas 41. pantā, kas attiecas arī uz vienas pieturas aģentūras mehānisma lietām, VUI tad būtu jāapsver iemesli, kāpēc AUI nevarēja panākt izlīgumu sākotnējā posmā, un jālemj, vai vēl viens mēģinājums varētu ļaut izskatīt sūdzību saprātīgā termiņā.

3.2.2 VUI mēģinājums panākt izlīgumu

29. Ja VUI pēc lietas saņemšanas nolemj mēģināt vienoties par izlīgumu, galvenā prasība, kas jāizpilda, atkal izriet no vienas pieturas aģentūras sadarbības procedūras loģikas, t. i., AUI un VUI ir jāsadarbojas

nolūkā panākt konsensu.

30. Svarīgi norādīt, ka EDAK atzīst, ka jebkurā procedūras posmā VUI var formāli uzklaut datu subjektu (ar sūdzību saņēmējas AUI kā sarunu partnera starpniecību) un ar visu iesaistīto pušu (piemēram, datu subjekts, pārzinis, AUI un, iespējams, trešās personas) piekrišanu, lai izbeigtu lietu pēc tam, kad iespējamais pārkāpums ir novērsts, pat ja nav konkrēta valsts tiesiskā regulējuma. VUI var tā rīkoties, ja tā uzskata, ka lietas izmeklēšanā iegūtā informācija ir pietiekama, lai lietu šādi izbeigtu. Šo izlīguma veidu var interpretēt kā pienācīgas rūpības pieeju, ņemot vērā piešķirto rīcības brīvību noteikt lietas izskatīšanas nosacījumus un prasības, jo tādējādi tiek nodrošināts risinājums, kas ļauj UI saglabāt augsta līmeņa aizsardzību, ko VDAR cenšas radīt, atzīstot, ka dažus gadījumus var efektīvi atrisināt ar pušu saskarsmi. Tas var sniegt priekšrocības gan sūdzības iesniedzējam, kura tiesības saskaņā ar VDAR tiek ātri aizstāvētas, gan arī pārzinim, kuram tiek nodrošināta iespēja saskaņot savu rīcību ar VDAR.
31. Tas nozīmē, ka VUI ir jāņem vērā nepieciešamība informēt AUI visos procedūras posmos. Patiešām, lai gan VUI neapšaubāmi ir vienīgais iesaistītā pārzina partneris (sk. vēlreiz VDAR 56. panta 6. punktu), sūdzības iesniedzējam ir sava vienas pieturas aģentūra kompetentajā AUI, kas saņemusi viņa sūdzību.
32. Šī savstarpējā informācijas apmaiņa ir arī līdzeklis, lai nodrošinātu pienācīgas procedūras ievērošanu un sūdzības iesniedzēja tiesības tikt uzklautam VUI uzsāktajā procedūrā, daļēji ar mērķi iesniegt savu viedokli papildus jau AUI sniegtajai informācijai. Šeit VUI ir galvenā loma, darbojoties kā visa procesa virzītājam, apmainoties ar informāciju un dokumentiem ar AUI. Jāatgādina arī, ka VUI rīcības brīvību sūdzības izskatīšanā, lai panāktu izlīgumu starp datu subjektu un pārzini, noteikti ietekmē informācija un dokumenti, ar kuriem apmainās saskaņā ar VDAR 60. panta 1. punktu, jo īpaši ja AUI jau sākotnējās pārbaudes posmā ir mēģinājusi panākt šādu izlīgumu, taču nesekmīgi.
33. Patiešām, VUI, izvēloties izlīgumu strīda ar pārzini risināšanai, būtu jāņem vērā iespējamība, ka šāda pieeja novedīs pie veiksmīga iznākuma, t. i., datu subjekta tiesību aizstāvības, ņemot vērā visus attiecīgos apstākļus, tostarp tās AUI cerības, kas VUI ir nosūtījusi sūdzību saskaņā ar VDAR 56. panta 1. punkta prasībām. Ja AUI informē saskaņā ar 60. panta 1. punktu, jo īpaši, ka šāds mēģinājums jau ir bijis nesekmīgs sākotnējās pārbaudes posmā, vai nu datu subjektam atsakoties pieņemt izlīgumu ar pārzini, vai arī pārzinim neatsaucoties uz AUI aicinājumu izpildīt datu subjekta lūgumu, VUI ļoti rūpīgi jāizvērtē, vai jauns mēģinājums sūdzību atrisināt mierīgā ceļā atbilst datu subjekta interesēm un datu aizsardzības tiesību aktiem kopumā. Vēlams varētu būt formalizētāka pieeja, kurā VUI īsteno visas savas pilnvaras attiecībā pret pārzini arī saskaņā ar VDAR 58. pantu. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad AUI nav izdarījis šādu mēģinājumu pirms sūdzības nosūtīšanas VUI neatkarīgi no iemesla un attiecīgi neko šajā sakarā nav paziņojis VUI. Abos gadījumos VUI, pievēršot uzmanību izlīguma sekmīga iznākuma iespējamībai, varēs izvēlēties vispiemērotāko veidu attiecīgās lietas risināšanai, samazinot nevajadzīgu administratīvo slogu un izvairoties no resursietilpīgu vienas pieturas aģentūras procedūru riska, lai atbildētu uz AUI bažām un šaubām vai pat motivētiem un būtiskiem iebildumiem.
34. Ja VUI nonāk pie secinājuma, ka konkrētajā lietā izlīgums ir piemērots, tai jāņem vērā, ka izlīgums ir daļa no vienas pieturas aģentūras procedūras, un attiecīgi jārīkojas. EDAK jau ir precizējis 60. panta

pamatnostādnēs, ka “lai veicinātu konsensa panākšanu, informācijas apmaiņa būtu jāveic laikā, kad VUI vēl ir iespējams pieņemt AUI viedokļus. Tam (..) būtu jānovērš tas, ka citām AUI tiek sniegta informācija par faktiem, kas notikuši, piemēram, tāpēc, ka saskaņā ar valsts tiesību aktiem daži procesa posmi var būt izslēgti.”¹²

35. Izlīguma procedūras kontekstā tas nozīmē, ka saskaņā ar 60. panta 3. punkta pirmo teikumu VUI ir jāinformē AUI par ierosināto izlīgumu pirms tā pabeigšanas. Kā EDAK norādījusi 60. panta pamatnostādnēs, “(..) AUI iesaiste sadarbības procedūrā neaprobežojas ar tiesībām izteikt būtisku un motivētu iebildumu saskaņā ar 60. panta 4. punktu. Jo īpaši pirms lēmuma projekta izveides AUI vajadzētu būt iespējai piedalīties vispārējā procedūrā un paust savu viedokli arī pirms lēmuma projekta izveides.”¹³
36. Skaidrs, ka VUI ziņā, ņemot vērā visus iepriekšējos punktus minētos faktorus, ir noteikt, vai konkrētajā gadījumā patiešām ir nepieciešama neoficiāla apspriešanās ar AUI. Kā minēts iepriekš 12. punktā un turpmākajos punktos, izlīguma ceļā atrisināmas sūdzības iezīmes var neapšaubāmi ļaut VUI un AUI, pamatojoties arī uz informāciju, kas iepriekš sniegta VUI saskaņā ar 60. panta 1. punktu sūdzības pārsūtīšanas laikā, jau formulēt savu viedokli par iespēju sūdzību atrisināt veidā, kas pilnībā apmierina sūdzības iesniedzēju, novēršot strīda cēloni tā saknē. Šādā gadījumā VUI var arī noteikt, ka sūdzības atrisināšana izlīguma ceļā var būt tieši saskaņā ar VDAR 60. panta 3. punktu nosūtāmā lēmuma projekta priekšmets. Ja AUI informē, ka sākotnējās pārbaudes posmā tā nav sekmīgi vienojusies par izlīgumu vai ka tā pat nav mēģinājusi panākt izlīgumu pirms lietas nodošanas VUI, tad VUI, gluži pretēji, ir jāņem vērā vienas pieturas aģentūras procedūras mērķis panākt konsensu un jālūdz šāda neoficiāla apspriešanās ar AUI iepriekš, lai novērtētu, vai (vēl viena) mēģinājuma rezultātā sūdzība varētu tikt izskatīta saprātīgā veidā.
37. Visbeidzot, VUI būs jānosūta AUI lēmuma projekts, kurā izklāstīti izlīguma nosacījumi (tostarp darbības, ko uzskatāmi veicis datu pārzinis/apstrādātājs, lai pilnībā atbildētu uz sūdzības iesniedzēju pieprasījumiem) saskaņā ar VDAR 60. panta 3. punktu. Kā precizēts 60. panta pamatnostādnēs, VUI visos gadījumos ir jānosūta AUI lēmuma projekts, arī tad, ja sūdzības iesniedzējs atsauc sūdzību pēc 60. panta procedūras uzsākšanas vai ja netiek pieņemts būtisks (galīgais) lēmums saskaņā ar valsts tiesību aktiem.¹⁴ Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad lietas tiek uzskatītas par atsauktām (tikai), piemēram, saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādā gadījumā lēmuma projekts kalpo kā galīgā koordinācija starp visām vienas pieturas aģentūras procedūrā iesaistītajām uzraudzības iestādēm.¹⁵
38. Kā minēts iepriekš, lēmuma projekts kalpos VUI panāktā izlīguma konsolidācijai, vienojoties ar AUI. Tas būs “*sui generis*” lēmums, ar kuru tiks konstatēts, ka VUI sūdzību ir izskatījusi, panākot iesaistītajām pusēm (īpaši datu subjektam, datu pārzinim) apmierinošu risinājumu, kurā šādu apmierinošu iznākumu apliecina saskaņā ar VUI valsts tiesību aktu prasībām un ka lietas izskatīšana tiks attiecīgi izbeigta.

¹² 55. punkts EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

¹³ 93. punkts EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

¹⁴ 99. punkts EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

¹⁵ 100. punkts EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

Patiesi VUI sūdzību nenoraida, bet arī to neapmierina; izlīgums no šī viedokļa nozīmē atšķirīgu iznākumu sūdzības izskatīšanas procedūras izbeigšanai vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā, panākot pušu vienošanos, kas izslēdz tiesas prāvas cēloni, pateicoties VUI veiktajai darbībai.

39. Līdz ar šāda instrumenta oficiālu iesniegšanu, kas nepieciešama vienas pieturas aģentūras procedūrā juridiskās noteiktības un pārredzamības labad, sāksies 4 nedēļu laikposms, kurā AUI ir jāatbild saskaņā ar VDAR 60. panta 4. punktu. Šajā sakarā jāuzsver, ka gadījumā, ja pirms lēmuma projekta nosūtīšanas notikusi atbilstoša informācijas apmaiņa, kā paskaidrots iepriekšējos punktos, un AUI nav paudusi(-ušas) jebkādas šaubas par to, ka sūdzību varētu atrisināt mierīgā ceļā, arī ņemot vērā sadarbības garu, tai/tām rūpīgi jāapsver, vai tā/tās plāno celt iebildumus pret panāktā izlīguma konstatējumu.
40. Tas nenozīmē, ka AUI šādās situācijās ir aizliegts celt motivētus un būtiskus iebildumus; tomēr viss izlīguma pamatojums ir datu subjektu (un pārzini) apmierinoša risinājuma savlaicīga un pamatota panākšana, pamatojoties uz savstarpēju vienošanos, kuras sekmīga iznākuma iespēju vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā novērtē VUI, ņemot vērā vairākus iepriekš minētos faktorus. Kopumā izlīguma gadījumos motivētiem un būtiskiem iebildumiem ir jābūt izņēmuma kārtā, ja VUI, vadot procesu, ir pienācīgi ņēmusi vērā konsensa panākšanas mērķi; tādējādi varētu (un vajadzētu) izvairīties no pārskatītu lēmumu projektu un/vai strīdu izšķiršanas kārtām.
41. Ja nav (papildu) motivētu un būtisku iebildumu, procesa rezultātā iestājas 60. panta 6. punkta situācija, t. i., lēmuma projekts kļūst saistošs VUI un AUI. Pēc tam saskaņā ar 60. panta 7. punktu vadošā uzraudzības iestāde pieņem lēmumu un to paziņo attiecīgi uz pārzini vai apstrādātāja galveno vai vienīgo uzņēmējdarbības vietu, tostarp sniedzot attiecīgo faktu un pamatojumu kopsavilkumu. AUI, kurai ir iesniegta sūdzība, informē sūdzības iesniedzēju par lēmumu.
42. Iepriekš 15. punktā tika paskaidrots, ka ne vienmēr izlīgums attieksies uz visu sūdzības priekšmetu, t. i., var būt sūdzības daļas, kuras VUI neuzskata par piemērotām izlīgumam. Kā jau norādīts 33. punktā un turpmākajos punktos, tas, iespējams, prasītu VUI rūpīgi apsvērt, vai izlīgums vispār ir piemērots arī pārējām daļām. Tomēr, ja VUI konstatēs, ka ir piemēroti atrisināt izlīguma ceļā atsevišķas sūdzības daļas un turpināt izskatīt atlikušos jautājumus, izmantojot "standarta" (t. i., bez izlīguma) pieeju, tas skaidri tiks atspoguļots visā procesā un tā iznākumā.
43. Šādā saliktā situācijā dažādās piemērojamās iespējas jāuzrāda AUI pirms lēmuma projekta augšupielādes, kurā pēc tam būs jāiekļauj pamatojums tam, kuri sūdzības aspekti tika galīgi atrisināti izlīguma ceļā un kuri aspekti lika VUI noraidīt vai arī apmierināt datu subjekta pieprasījumus. Attiecībā uz pēdējiem aspektiem (t. i., daļēja noraidīšana) turpmākās vienas pieturas aģentūras procedūras darbības regulēs VDAR 60. panta 9. punkts. VUI var arī nolemt, ka šīs pārējās sūdzības daļas būs jāturpina izmeklēt, un tāpēc tā var ierosināt AUI atšķirīgus risinājumus, tostarp atsevišķas procedūras uzsākšanu šīm daļām pēc savas vēlēšanās; uz to skaidri jānorāda arī lēmuma projektam pievienotajā informācijā.

3. piemērs.

Sūdzībā, ko AUI saņēma un izskatīja, datu subjekts apgalvo, ka pārzinis nav atbildējis uz viņa pieprasījumu īstenot tiesības piekļūt viņa personas datiem saskaņā ar VDAR 15. pantu un attiecīgi viņam nebija iespējas pieprasīt labojumus glabātajā informācijā, kura, viņaprāt, ir neprecīza saskaņā ar VDAR 16. pantu. AUI nemēģināja sūdzību atrisināt mierīgā ceļā. VUI, kas saņēma AUI sūdzību, uzskatīja, ka pastāv iespēja panākt izlīgumu, ņemot vērā attiecīgās iezīmes; tad tā informēja AUI par savu nodomu šādi rīkoties un saņēma AUI piekrišanu (kas šajā sakarā sazinājās ar sūdzības iesniedzēju). VUI sazinājās ar pārzini un aicināja to izpildīt pieprasījumus. Pārzinis izpildīja piekļuves pieprasījumu, tomēr neplānoja veikt labojumus informācijā par sūdzības iesniedzēju saistībā ar maksājuma pieprasījumu, kas ir iesniegts pret sūdzības iesniedzēju, pamatojoties uz šādu informāciju. VUI nosūta AUI lēmuma projektu ar īsu lietas aprakstu, piedāvāto piekļuves pieprasījuma izlīgumu un attiecīgajiem noteikumiem; vienlaikus VUI informē AUI, ka tiks ierosināta atsevišķa lieta, lai izmeklētu pārziņa noraidījumu sūdzības iesniedzēja informācijas labojuma pieprasījumam. Ja AUI nesniegs motivētus un būtiskus iebildumus, VUI pieņems lēmumu par izlīgumu piekļuves pieprasījumā un informēs par to pārzini, savukārt AUI informēs par to sūdzības iesniedzēju saskaņā ar VDAR 60. panta 7. punkta otro teikumu.

3.2.3 Lietas saskaņā ar 56. panta 2. punktu

44. Atkāpe no vienas pieturas aģentūras noteikuma ir tā sauktā “vietējā gadījuma” situācija saskaņā ar VDAR 56. panta 2. punktu. Šajā sakarā, kā jau minēts¹⁶, var atsaukties uz 131. apsvērumu, kurā minēts “izlīgums” saistībā ar pārrobežu “apstrādes darbībām”, kurām ir vietēja mēroga ietekme.
45. Patiešām 131. apsvērums ir jāņem vērā arī tad, ja ir konstatēts, ka lieta tiek izskatīta vietējā līmenī, t. i., to dara sūdzību saņēmusī AUI saskaņā ar 56. panta 2. punktu. Kalpojot par pamatu iespējām, kādas ir UI, izskatot lietas šādos gadījumos, 131. apsvērums kalpo kā interpretācijas palīgīdzeklis. AUI ir īpaši aicinātas panākt izlīgumu (“būtu jācenšas panākt izlīgumu ar pārzini”), ja ir tikai vietēja, kā arī neliela ietekme. Tādējādi no 131. apsvēruma izriet, ka AUI būtu vēlams panākt izlīgumu “vietējos gadījumos” (ja tas vispār ir iespējams, atkal ņemot vērā 11. un 12. punktā izklāstītos nosacījumus).
46. Kā jau tika norādīts, tā kā sadarbība vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā ir vērsta uz “konsensa” panākšanu un prasa, lai AUI un VUI apmainītos ar “visu būtisko informāciju”, VUI ir jāinformē par panāktajiem izlīgumiem, ja tādi ir, jo jebkādas sūdzības pamatā esošā pārkāpuma vai neatbilstības “sistēmiskas” iezīmes pilnībā var izvērtēt tikai VUI.
47. EDAK atgādina, ka, lai gan sūdzības iesniedzējs var būt apmierināts ar izlīgumu, jo īpaši tāpēc, ka piekļuve tika piešķirta pilnā apmērā, viņa datus tika veikti labojumi, kā tika prasīts, vai arī viņa dati tika dzēsti, AUI panāktais izlīgums neizsmēļ VUI pieejamos tiesiskās aizsardzības līdzekļus. Patiešām, neatkarīgi no tā, vai ir panākts izlīgums, VUI šajā gadījumā ir iespēja uzsākt dienesta izmeklēšanu (*ex officio*), ar ko tiek aktivizēta visa vienas pieturas aģentūras procedūra saskaņā ar VDAR 60. pantu. VUI var nolemt visos gadījumos veikt izmeklēšanu un korektīvus pasākumus, tostarp piemērot naudas sodus, šī pārziņa galvenajai uzņēmējdarbības vietai, ja tiek izdarīti atkārtoti pārkāpumi vai nav izpildīti

¹⁶ Sk. 23. un 24. punktu.

datu subjektu pieprasījumi, par kuriem cita starpā ir informējušas citas AUI līdzīgos apstākļos.

48. Saistībā ar 56. panta 2. punkta procedūru AUI būtu jāsniedz attiecīga informācija VUI, kā arī jāapsver savstarpējas palīdzības sniegšana un jāievieš pasākumi efektīvai sadarbībai, tostarp informācija par izlīguma iznākumu un/vai pilnvaru īstenošanas rezultātiem saskaņā ar VDAR 56. panta 5. punktā noteikto.

4 JURIDISKĀS SEKAS UN PRAKTISKI IETEIKUMI

4.1 Labas pārvaldības principa piemērošana izlīguma procedūrā vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā

49. Iepriekš izklāstītā izlīguma procedūra vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā¹⁷ ir jālasa, ņemot vērā vispārīgo principu par tiesībām uz labu pārvaldību un saskaņā ar pienācīgas procedūras vispārīgo principu, kas atgādināts VDAR 129. apsvērumā un 58. panta 4. punktā: proti, izlīguma procedūrā, ko piemēro UI, kura ir pilnvarota izmantot šāda veida administratīvos tiesiskās aizsardzības līdzekļus, visos gadījumos būtu jāievēro labas pārvaldības un pienācīgas procedūras princips.¹⁸
50. Saņemot sūdzību, AUI vispirms ir jāprecizē sava konkrētā loma¹⁹ saskaņā ar VDAR 55. un 56. pantu. Šajā ziņā ir jāuzsver “sākotnējās pārbaudes” posma nozīme pēc sūdzības iesniegšanas UI²⁰ neatkarīgi no tā, kādā ceļā tas noticis konkrētajā gadījumā, jo attiecīgie elementi ir jāiekļauj lietas materiālos agrīnā stadijā.
51. Otrkārt, attiecīgā lieta ir jāizskata arī no iesaistīto pušu viedokļa, proti, datu subjekta, kurš iesniedza sūdzību, pārziņa(-u) un iespējamā(-o) apstrādātāja(-u) viedokļa. Viņu attiecības un sūdzības raksturs noteiks, vai ar izlīgumu var tikt panākts risinājums, proti, pārziņa atbilstība VDAR un datu subjekta prasības apmierināšana. Visbeidzot, bet ne mazāk svarīgi, šādu procedūru iznākums katrai UI un juridiskās sekas iesaistītajām pusēm ir jāizskata detalizētāk, lai novērtētu, vai lieta galu galā ir piemērota izlīguma procedūrai.
52. Ja tiek panākts izlīgums, kas pilnībā apmierina visas iesaistītās puses (pamatots iepriekšējā iedaļā ieteiktajā veidā) sākotnējās pārbaudes procesā (kura mērķis ir arī, bet ne tikai, novērtēt VDAR 56. panta 2. punkta piemērojamību), AUI, kurā tika iesniegta sūdzība, nevajadzētu nodot sūdzību pieņemtajai VUI (piemēram, ar 56. panta IMI paziņojumu), jo sūdzības priekšmets vairs nepastāv (sal. ar 24. punktu).
53. Tāpēc saņēmējai UI par lietu un rezultātu jāinformē VUI piemērotā laikā, piemēram, reizi ceturksnī (piemēram, izmantojot brīvprātīgas savstarpējās palīdzības sniegšanas procedūru). Tas ir paredzēts, lai

¹⁷ Sk. 3. daļu “Vispārīga juridiskā analīze”.

¹⁸ Kas ietver vismaz katras personas tiesības tikt uzklausi pirms tāda individuāla pasākuma pieņemšanas, kurš viņu nelabvēlīgi ietekmētu; ikvienas personas tiesības piekļūt materiāliem, kas uz to attiecas, ievērojot konfidencialitātes, kā arī dienesta noslēpuma un komercnoslēpuma likumīgas aizsardzības apsvērumus; pārvaldes pienākumu pamatot savus lēmumus.

¹⁹ Vadošā vai attiecīgā uzraudzības iestāde, bij. VDAR 56. panta 1. punkts.

²⁰ Sk. WP244, vers. 01 un 50. punktu EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

Jautu VUI pilnā apmērā pildīt attiecīgā pārziņa/apstrādātāja “vienīgā partnera” lomu (visiem nolūkiem un mērķiem) (sk. VDAR 56. panta 6. punktu). Ja AUI sākotnējās pārbaudes posmā neizdodas panākt izlīgumu vispār vai tikai izlīgumu par tai iesniegtās un VUI paziņotās sūdzības daļām, šī informācija par nesekmīgo izlīgumu jebkurā gadījumā jānodod VUI, jo tā neapšaubāmi ir “būtiska informācija” VDAR 60. panta 1. punkta nozīmē.

4.2 Sadarbības procedūra pēc VUI panāktā izlīguma

54. Izlīguma procedūrā būtu jāievēro nosacījumi, kas īpaši atgādināti VDAR (60. pants, 129. un 143. apsvērums), jo tās rezultātā pēc šī lēmuma ir jāpieņem kompetentās uzraudzības iestādes lēmums (VUI saistībā ar vienas pieturas aģentūras mehānismu), kad šis lēmums ir pieņemts sadarbības procedūras ietvaros. Šajā sakarā ir jāatsaucas uz vadošās uzraudzības iestādes nosūtāmā lēmuma projekta pamatojuma un satura analīzi, kas ietverta 60. panta pamatnostādnēs²¹ (jo īpaši sk. 109.–111. punktu).
55. Attiecīgi, lai vienotos par izlīgumu vienas pieturas aģentūras mehānisma kontekstā attiecībā uz sūdzību, ir nepieciešams VUI lēmums saskaņā ar VDAR 60. panta 3. punktu, jo tas ir VUI pienākums visos pārrobežu apstrādes gadījumos. Tas būs “*sui generis*” lēmums, kurā tiks konstatēts, ka VUI sūdzību ir izskatījusi, panākot iesaistītajām pusēm (īpaši datu subjektam, datu pārzinim) pieņemamu risinājumu.
56. Izlīgumu varētu uzskatīt par dažu UI pilnvaru izmantošanu, kas neietver 58. panta 2. punktā minētās korektīvās pilnvaras. Tomēr, kā minēts iepriekš (sk. 15. un 43. punktu), atkarībā no valsts tiesību aktiem VUI var būt tiesīga īstenot šādas pilnvaras pat izlīguma gadījumos.
57. Attiecīgi lēmuma projektā jāiekļauj šāda informācija:
 - o ka sūdzība pilnībā vai daļēji tika atrisināta mierīgā ceļā,
 - o iemesli, kas ir pamatā lēmumam panākt izlīgumu konkrētajā gadījumā,
 - o izlīguma tvērums, ņemot vērā vispārējos sūdzībā aplūkotos jautājumus,
 - o ka tiks izbeigta konkrētās sūdzības izskatīšana.
58. Lēmuma projektā var arī norādīt, ka iespējamais pārkāpums ir novērsts un kā tas tika izdarīts.
59. Turklāt attiecīgā gadījumā lēmuma projektā un/vai AUI sniegtajā būtiskajā informācijā var būt ietverta informācija par jebkuriem paredzētajiem korektīvajiem pasākumiem, jo īpaši, ja izlīgums panākts tikai daļā sūdzības.
60. Visos gadījumos VUI ir pienākums vispusīgi informēt datu subjektu par izlīguma sekām, jo īpaši par to, ka izlīguma rezultātā tiks pārtraukta sūdzības izskatīšana. Šī informācija par izlīguma tvērumu un tā sekām ir jānodod ar AUI starpniecību, kas ir galvenais datu subjekta partneris visā procesā. Šim nolūkam var izmantot neoficiālās procedūras, kas izstrādātas kā daļa no *IMI* mehānismiem, jo īpaši 60. panta “neoficiālās apspriešanās” procedūru vai 61. panta “brīvprātīgas savstarpējās palīdzības

²¹ EDAK Pamatnostādnēs 02/2022 par VDAR 60. panta piemērošanu.

sniegšanas” procedūru VUI var uzsākt, lai informētu par lietas ierosināto iznākumu un iegūtu iesaistīto AUI viedokļus pirms lēmuma projekta nodošanas oficiālā aprītē.

61. Tā kā lielākajā daļā dalībvalstu izlīgums attiecas tikai uz sūdzībā iesaistītajām pusēm (datu subjektu, pārzini/apstrādātāju un attiecīgā gadījumā arī UI) un pārzinis vai apstrādātājs apņemas novērst pārkāpumu un ieviest pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību VDAR, izlīguma tvērums var attiekties tikai uz daļu no sūdzības. Šajā gadījumā pārējās daļas ir atkarīgas no VUI turpmākas izmeklēšanas un lēmuma.

4.3 Izlīgums 56. panta 2. punkta gadījumos

62. Attiecībā uz izlīgumu gadījumos, kad AUI izskata sūdzību saskaņā ar 56. panta 2. punktu (t. i., kā vietējo gadījumu)²², UI ir jāņem vērā pārredzamības un konsekvences prasības, kas ir visas vienas pieturas aģentūras sistēmas pamatā, un tādēļ tai būtu jāsniedz regulāra (ja apkopotā veidā) informācija citām UI par šādiem gadījumiem.
63. Jo īpaši AUI ar *IMI* sistēmas starpniecību jāinformē VUI par izlīgumu (ja tāds ir) kā vietējā gadījuma iznākumu. Tā kā izlīgums var attiekties tikai uz daļu no sūdzības, ko vietējā līmenī izskata AUI, AUI var veikt papildu (tostarp korektīvus) pasākumus attiecībā uz atlikušajām sūdzības daļām, attiecībā uz kurām nav panākts pusēm pieņemams risinājums iepriekš aprakstītajā veidā. AUI saskaņā ar 77. panta 2. punktu informē sūdzības iesniedzēju, ka pārējās sūdzības daļas tiks izskatītas.

²² Saskaņā ar VDAR 56. panta 5. punktu AUI “izskata jautājumu saskaņā ar 61. un 62. pantu”, t. i., izmantojot visas savas pilnvaras (arī saskaņā ar VDAR 56. panta 1. punktu).

1. PIELIKUMS. ATTIECĪGĀS DARBĪBAS, IZSKATOT LIETU IZLĪGUMA PROCEDŪRĀ

64. Šajā kontrolsarakstā aprakstītas konkrētas darbības, kas veicamas lietās, kuras varētu būt piemērotas izlīguma procedūrai. Tāpēc kontrolsaraksts ir jāsaprot nevis kā "jā/nē" diagramma, kurā parādītas atšķirīgas sekas, bet gan kā pārskats par konkrētiem dažādiem procedūras posmiem, kā arī par attiecīgajām darbībām, kas jāveic, ievērojot paraugpraksi. Kamēr 1. iedaļas mērķis ir atgādināt lietas pamatfaktus, neatzīmējot vienu no 2.–5. iedaļas ailītēm, iestādei var būt jāveic turpmākas darbības.

Kontrolsaraksts: darbības, kas jāapsver, izskatot lietu izlīguma procedūrā

1) Lietas apstākļi

-) Kā uzsākta apstrāde?
 - Sūdzība ☐
 - Ziņojumi medijos, *ex officio* izmeklēšana utt. ☐
 - Norādes no skartajām trešām personām ☐
-) Kāds ir lietas raksturs?
 - Vietējais gadījums (VDAR 56. panta 2. punkts un 131. apsvērums) ☐
 - Pārrobežu apstrādes lieta ☐
-) Lieta piemērota izlīgumam, jo (sk. 14. punktu)
 - ☐ ierobežots ietekmēto datu subjektu skaits ☐
 - ☐ sistēmiska kļūme nav redzama ☐
 - ☐ gadījuma rakstura vai nejaušs datu aizsardzības pārkāpums ☐
 - ☐ ierobežots personas datu daudzums ☐
 - ☐ pārkāpuma sekas to ilguma un būtības ziņā nav nopietnas ☐
 - ☐ turpmāku pārkāpumu iespējamība nākotnē ☐
 - ☐ maza sabiedriska nozīme / sabiedrības interese vai tādas nav vispār ☐
 - ☐ ...

2) Agrīna sadarbība ar citām UI (attiecīgā gadījumā)

-) Jebkuras procedūras laikā jau veikto darbību sekas (piem., VUI, attiecīgā gadījumā: vai AUI jau ir mēģinājusi vienoties par izlīgumu sākotnējās pārbaudes posmā?)
.....

) VUI, ar ko apspriedās (attiecīgā gadījumā)

☐

- Sūdzības tulkotā versija ☐
- Iepriekšēja saziņa starp datu subjektu un pārzini ☐
- Cita svarīga informācija ☐

) Cita(-as) AUI, ar ko apspriedās

☐

- Sūdzības tulkotā versija ☐
- Cita svarīga informācija ☐

3) Apspriešanās ar visām iesaistītajām pusēm sākumposmā

) Datu subjekts ☐

- Vispārīga informācija saskaņā ar VDAR 77. panta 2. punktu ☐
- Vispārēja interese panākt izlīgumu ☐
- Nav citu iemeslu īpašai lietas izskatīšanai ☐
- Šī informācija ir sniegta iesaistītajai AUI un attiecīgā gadījumā VUI ☐

) Pārzinis/apstrādātājs ☐

- Ir notikusi oficiāla uzklauššana ☐
- Pārzinis/apstrādātājs vēlas nodrošināt atbilstību juridiskajām prasībām ☐
- Pastāv iespēja nodrošināt atbilstību atbilstošā laika posmā ☐
- Šī informācija ir sniegta iesaistītajai AUI un attiecīgā gadījumā VUI (piemēram, neoficiālas apspriešanās veidā). ☐

) Trešā persona (attiecīgā gadījumā)

- Nav skartas trešās personas tiesības ☐
- Nav trešo personu tiesību, kas izslēgtu vienošanos (piemēram, pamatojoties uz to, ka sūdzības iesniedzēja piekļuves pieprasījuma apmierināšana skar trešās personas datu aizsardzības tiesības) ☐

4) Vai ir panākts izlīgums?

) Uzskatāmi pierādīts, ka datu subjekta prasība ir apmierināta

☐

- Paziņotais pārkāpums ir novērsts ☐
- Datu subjektam nav iebildumu ☐
- Datu subjekts atbildēja norādītajā laika posmā ☐

) Pārzinis/apstrādātājs sniedza atbilstības apliecinājumu ☐

) Attiecīgā gadījumā: Šī informācija tika iesniegta VUI/AUI ☐

5) Vai galīgais lēmums atbilst VDAR 60. pantam (vienas pieturas aģentūras lietās)?

) Lēmumā ir visa būtiskā informācija (sal. ar 57. punktu un turpmākajiem punktiem) ☐

) (Attiecīgā gadījumā — pārskatīts) lēmuma projekts ir izplatīts ar *IMI* starpniecību ☐

- Lēmuma projekts nosūtīts ☐
- Nav motivētu vai būtisku iebildumu ☐
- Ir bijuši motivēti un būtiski iebildumi, taču tos visus bija iespējams novērst ☐

) Galīgais lēmums ir izplatīts ar *IMI* starpniecību

- Pārzinis/apstrādātājs ir informēts par lēmumu ☐
- Datu subjekts ir informēts par lēmumu. ☐

2. PIELIKUMS. VALSTIS, KURĀS SASKAŅĀ AR VALSTS TIESĪBU AKTIEM NAV IESPĒJAMI IZLĪGUMI

65. Šīs valstis ir norādījušas, ka izlīgumi nav iespējami saskaņā ar to valsts tiesību aktiem:

- Kipra
- Čehijas Republika
- Dānija
- Igaunija
- Somija
- Francija
- Grieķija
- Malta
- Polija
- Portugāle
- Slovākija
- Slovēnija
- Spānija
- Zviedrija